

Update implementatie maatregelen Taskforce gespecialiseerde Jeugdhulp Holland Rijnland

06-01-2026

Geachte raadsleden,

Graag informeren wij u met deze brief over de actuele status van de implementatie van de maatregelen van de Bestuurlijke Taskforce Jeugdhulp Holland Rijnland.

Aanleiding en achtergrond

Als gemeenten willen wij dat jeugdigen en hun gezinnen, als het nodig is, tijdig de juiste hulp krijgen, en dat deze hulp ook op de lange termijn beschikbaar en betaalbaar blijft.

De huidige situatie in de gespecialiseerde jeugdhulp is (ook in andere jeugdregio's in Nederland) nu nog verre van ideaal. De wachtlijsten zijn lang, de werkdruk voor hulpverleners is groot, en er is nog onvolledig grip op de hoge kosten. Daardoor constateerden de bestuurders in de jeugdregio Holland Rijnland (HR) dat, net als in veel andere regio's in Nederland, het jeugdhulpstelsel onder grote druk staat en dreigt vast te lopen. Deze situatie vroeg om fundamentele keuzes en een gezamenlijke aanpak om de continuïteit en kwaliteit van de gespecialiseerde jeugdhulp te waarborgen. Op basis daarvan heeft de bestuurlijke Taskforce KokxDeVoogd opdracht gegeven tot een onderzoek naar wat er in jeugdregio HR moet worden veranderd om de situatie te verbeteren.

De u reeds bekende eindrapportage hierover van de hand van KokxDeVoogd laat zien dat we slimmer en efficiënter kunnen samenwerken in onze jeugdregio en door gerichte keuzes meer grip op de kosten kunnen krijgen. Dit vraagt om tijd en doorzettingsvermogen, met als doel de kostenstijging te stoppen, zonder dat jeugdigen de zorg missen die ze nodig hebben.

Alle gemeenten in de jeugdregio Holland Rijnland hebben vervolgens in januari/februari 2025 besloten tot het invoeren van maatregelenpakketten 1 en 2 en het aanstellen van een programmadirecteur voor de regionale jeugdhulp.

Maatregelenpakket 1 richt zich op het stabiliseren en versterken van de basis door bestaande werkafspraken, governance en financiering tegen het licht te houden, bestaande kaders na te leven en waar mogelijk te optimaliseren. Dit pakket bestaat voornamelijk uit 'no regret'-maatregelen die nodig zijn om de basis in de regio op orde te brengen en vormt een minimale vereiste om vervolgstappen te kunnen zetten.

Maatregelenpakket 2, het lokale kracht maatregelenpakket, bevat maatregelen die nodig zijn om meer sturing te geven op het realiseren van inhoudelijke en financiële doelen. Daarbij gaat het vooral om het oplossen van knelpunten die niet met alleen stabilisatie en versterking van de basis kunnen worden weggenomen.

Prioriteiten uit gekozen maatregelenpakketten

Na besluitvorming is uit de betreffende maatregelenpakketten een eerste set maatregelen gekozen die met prioriteit concreet ter hand worden genomen. De afgelopen periode is benut om de implementatie van deze prioriteiten zorgvuldig voor te bereiden.

Deze prioriteiten zijn:

1. *Herijking regiovisie*

Er is een regionale visie (eind 2021), maar wetgeving en samenwerkingservaringen zijn inmiddels veranderd. De huidige regiovisie is bovendien onvoldoende bekend en wordt weinig gebruikt als kompas. Daarom herijken we de regiovisie samen met stakeholders, zodat deze beter aansluit bij de actuele opgaven. In 2025 ligt de focus op herijking; vanaf 2026 gaan we de regiovisie actief uitdragen binnen de gemeenten.

2. *Afbakening reikwijdte jeugdhulpplicht*

Nu is niet altijd duidelijk wanneer jeugdhulp nodig is en wanneer andere ondersteuning passender is. We verduidelijken daarom wanneer er wél sprake is van jeugdhulpplicht en wanneer niet. Begrippen en definities maken we zo concreet mogelijk, zodat iedereen dezelfde uitleg hanteert. Dit geeft helderheid voor jeugdigen en hun gezinnen én voor professionals.

3. *Het actualiseren van de 13 gemeentelijke verordeningen Jeugd*

Heldere kaders zijn nodig: jeugdigen die recht hebben op jeugdhulp moeten die krijgen, maar inzet moet wel passend zijn. Daarom leggen we eenduidige uitgangspunten vast in de jeugdhulpverordeningen van alle 13 gemeenten. De verordeningen worden aangescherpt: wat valt wél onder jeugdhulp en wat niet. Dit helpt gemeenteraden, colleges, lokale teams, verwijzers én jeugdigen en hun gezinnen.

4. *Het invoeren van werken met beschikkingen*

Werken met beschikkingen is wettelijk verplicht en helpt om beter grip te krijgen op de inzet van jeugdhulp. Het is een middel om de ambitie van passende en dekkende jeugdhulp beter waar te maken. Voor jeugdigen en hun gezinnen geeft het bovendien duidelijkheid én een formele mogelijkheid om bezwaar te maken. Daarmee versterken we transparantie en rechtsbescherming.

5. *Het eenduidig inrichten van regie over lopende jeugdhulpvoorzieningen*

We brengen het regionale proces rond gespecialiseerde jeugdhulp beter in beeld, inclusief stappen en verantwoordelijkheden. Als we daar regionaal hetzelfde beeld van hebben, kunnen we gericht bepalen waar regie nodig is en het proces aanpassen. Dit om te voorkomen dat jeugdigen “in het systeem verdwijnen”. Doel is effectieve ondersteuning voor veilige en kansrijke ontwikkeling en uiteindelijk weer zelfstandig verder kunnen als jeugdige en gezin.

6. *Het opstellen van een meerjarig programmaplan en voorzet voor passende governance voor het beleidsprogramma gespecialiseerde jeugdhulp.*

In het programmaplan krijgen de lopende en nieuwe verander/ontwikkelonderwerpen en de doorontwikkeling van de samenwerking tussen beleidsprogramma & SOZ hun plaats. Na de vaststelling van de regiovisie worden de hieruit voortvloeiende thema's geprioriteerd en toegevoegd aan de agenda van het beleidsprogramma. De huidige regionale governance (onder andere verantwoordelijkheids- en overlegstructuur) is nu te complex, waardoor niet altijd helder is wie waarvoor verantwoordelijk is en dat belemmert de uitvoering. We herijken de regionale governance om eenvoud, uitlegbaarheid en uitvoeringskracht te vergroten en zo de kwaliteit van de jeugdhulp te verbeteren.

Bovenstaande prioriteiten krijgen voorrang omdat ze nodig zijn voor het verder werken aan en toegroeien naar een passend zorglandschap. Daarmee willen we voorkomen dat meer jeugdigen zwaardere hulp nodig krijgen (minder instroom) en zorgen we dat wie hulp krijgt sneller kan doorstromen naar passende ondersteuning en ook weer kan uitstromen. Juist omdat deze prioriteiten voorwaarden scheppen voor de rest van het programma, is snelle invoering belangrijk om vertraging te voorkomen en snel resultaten te zien.

De overige maatregelen uit de door de Taskforce gekozen pakketten nemen we op in het programmaplan voor de uitvoering van het beleidsprogramma.

Status prioriteiten Taskforce

De afgelopen periode stond in het teken van het in gang zetten van bovengenoemde prioriteiten. Concreet is de volgende voortgang op de prioriteiten bereikt:

Prioriteit	Status
1 Regiovisie	De regiovisie is door het portefeuillehoudersoverleg Jeugd vastgesteld en wordt doorgeleid naar de 13 colleges en daarna voor zienswijze aangeboden aan de raden van de 13 gemeenten.
2 Afbakening reikwijdte	Er is een regionaal wijzigingspakket afbakening reikwijdte jeugdhulpplicht opgesteld. Dit is vastgesteld door het portefeuillehoudersoverleg Jeugd en wordt aan de colleges van de 13 gemeenten aangeboden, als basis om te vertalen in de lokale verordening.
3 Actualisering verordeningen	Regionaal is afgesproken dat de 13 gemeenten het wijzigingspakket uiterlijk 30 juni 2026 vertalen naar de lokale verordeningen.
4 Werken met beschikkingen	Een projectaanpak is opgesteld om regionaal over te gaan tot het eenduidig werken met beschikkingen. Deze wordt gedurende 2026 verder uitgewerkt en geïmplementeerd.
5 Inrichten regie	Er is een eerste versie van het regionale proces rond gespecialiseerde jeugdhulp inclusief bijbehorende knelpunten opgesteld. In het 1 ^e kwartaal van 2026 wordt op basis van dit beeld een plan van aanpak opgesteld om het proces van instroom, doorstroom en uitstroom van een jeugdige/gezin in de gespecialiseerde jeugdhulp te verbeteren.

6	Programmaplan/ governance	In het 1 ^e kwartaal van 2026 wordt het concept programmaplan besproken in het portefeuillehoudersoverleg Jeugd. Dit resulteert in een voorstel voor prioritering van thema's en ambities, inclusief de daarvoor benodigde mankracht en financiële middelen.
---	------------------------------	--

De bestuurlijke Taskforce blijft de implementatie aansturen, begeleiden en ondersteunen.

Naast bovengenoemde voortgang is de programmadirecteur geworven en tijdens het zomerreces van 2025 gestart. Zij heeft zich ingewerkt en focust zich onder andere op de eerste set Taskforce prioriteiten, afbouw van de Buiten Budgettaire routes (en daarmee optimalisering van het zorglandschap), versterking van de samenwerking tussen beleid, uitvoering en stakeholders en een integraal plan voor uitvoering van het beleidsprogramma.

Besluitvorming en rol van uw raad

In december 2025 heeft het portefeuillehoudersoverleg Jeugd geadviseerd over het herijken van de regiovisie, het verduidelijken van de reikwijdte van de jeugdhulpplicht en de ambitie om de gemeentelijke verordeningen jeugdhulp in Holland Rijnland eenduidig te actualiseren, zodat de reikwijdte van de jeugdhulpplicht overal op dezelfde manier wordt gehanteerd. De regionale adviezen worden doorgeleid naar de colleges van de 13 gemeenten.

Naar verwachting wordt alle raden van de gemeenten in Holland Rijnland gevraagd:

- Nog vóór de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 een zienswijze te geven over de herziene regiovisie;
- Na regionale weging van de uitkomst van de zienswijzen de herijkte regiovisie vast te stellen;
- Uiterlijk 30 juni 2026 een besluit te nemen over de herziene verordeningen, waarin de afbakening van de reikwijdte van de jeugdhulpplicht is verwerkt.

Om uw raad goed te informeren over de herijkte herziene regiovisie, worden in januari 2026 digitale subregionale raadsinformatiesessies georganiseerd. Hiervoor ontvangt u op korte termijn een uitnodiging.

Wij realiseren ons dat de implementatie van de genoemde Taskforce prioriteiten samenvalt met een verkiezingsjaar. Vanuit het beleidsprogramma Jeugd wordt daarom op dit moment nagedacht hoe nieuwe raadsleden op goede wijze kunnen worden ingewerkt op het thema van de regionale specialistische jeugdhulp.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met groet, mede namens alle leden van het portefeuillehoudersoverleg Jeugd Holland Rijnland en de programmadirecteur Mirjam Kersbergen,

de leden van de Taskforce:
wethouder Emile Soetendal (Katwijk)

wethouder Jan van Rijn (Hillegom)

wethouder Tom de Kleer (Nieuwkoop)

wethouder Abdelhaq Jermoumi (Leiden, voorzitter bestuurlijke Taskforce)